Verenigd Vogeldorp

info@verenigdvogeldorp.nl

Rechtbank Amsterdam
Sector bestuursrecht
Postbus 75850
1070 AW AMSTERDAM

Amsterdam, 10 januari 2020

Betreft: AMS 20/78 WABOA; beroep tegen inmiddels genomen beslissing op bezwaar

Geachte heer/mevrouw,

Onder opgemeld kenmerk is een beroepsprocedure aanhangig gemaakt tegen het niet tijdig nemen van een beslissing op bezwaar. Die beslissing is inmiddels genomen, hier bijgevoegd inclusief het advies van de bezwaaradviescommissie (hierna: het advies) als **productie 7**. De dorpsraad Vogeldorp is het niet eens met die afwijzende beslissing en motiveert dat als volgt.

Vooraf

1. Voor een beschrijving van het geschil in het kort wordt verwezen naar onze brief d.d. 8 januari jl. In die brief is tevens uiteengezet dat en waarom de dorpsraad Vogeldorp als belanghebbende ontvankelijk is. In de beslissing op bezwaar (hierna: de beslissing) is de dorpsraad Vogeldorp ontvankelijk verklaard en in zoverre wordt de beslissing niet bestreden.

2. Omwille van efficiëntie verzoekt belanghebbende u de inhoud van de door haar in de bezwaarprocedures ingebrachte stukken (inclusief de bijlagen daarbij) als hier herhaald en ingelast te beschouwen. Die stukken zullen door de gemeente op grond van artikel 8:42 Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) binnen de aldaar genoemde termijn ingebracht moeten worden in deze beroepsprocedure. Om dubbele indiening daarvan te voorkomen zal belanghebbende in dit beroepschrift die eerdere stukken niet ook zelf indienen. In plaats daarvan zullen de uit die stukken voortvloeiende beroepsgronden hier kernachtig worden weergeven, gevolgd door een reactie op hetgeen over die beroepsgronden in de beslissing c.q. het advies (al dan niet) is opgemerkt.

Grondslag bouwterrein (nog) steeds onduidelijk(er)

3. Nog een aparte opmerking vooraf. In het advies en de beslissing zijn het bezwaar tegen de WIOR-vergunning (Z/19/471489-1397480) en het bezwaar tegen de objectvergunning (Z/19/471489-1397480) samen behandeld. Die beide bestreden besluiten moeten

volgens het advies worden gezien als “één integrale werkvergunning”, met de kanttekening dat de objectvergunning “voor de zekerheid” is afgegeven.

4. Nog meer dan reeds aangegeven in het bezwaarschrift d.d. 6 november 2019 tegen de objectvergunning wordt de grondslag van het bouwterrein steeds onduidelijker. Belanghebbende weet inmiddels niet zeker meer tegen welk besluit zij zich moet verweren nu zij het niet eens is met het bouwterrein tegenover Vogeldorp: een WIOR-vergunning, een – “voor de zekerheid” – afgegeven objectvergunning en/of een “integrale werkvergunning” – die nota bene voor het eerst in het advies wordt genoemd. Het lijkt welhaast schaduwboksen.

Beroepsgronden

5. Het bouwterrein is op 19 augustus 2019 onvergund geplaatst. De WIOR-vergunning d.d. 1 augustus 2019 ziet immers op werkzaamheden in Tuindorp Buiksloot – niet op het Meeuwenplantsoen tegenover Vogeldorp. Die vergunning is bovendien niet op de juiste wijze kenbaar gemaakt. Ook de met dagtekening 17 september 2019 verleende objectvergunning is niet op de juiste wijze kenbaar gemaakt. Een besluit treedt ex artikel 3:40 Awb pas in werking nadat het deugdelijk is bekendgemaakt.

   ↳ Beslissing op bezwaar over deze beroepsgrond. In de beslissing c.q. het advies is niet op deze argumenten ingegaan.

6. De WIOR-vergunning berust niet op een deugdelijke motivering; niet duidelijk is in hoeverre *op voorhand* alternatieve locaties zijn overwogen, in hoeverre *op voorhand* rekening is gehouden met de kwetsbaarheid en beschermde status van Vogeldorp en het vigerende bestemmingsplan. Dat levert schending op van algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel.

   ↳ Beslissing op bezwaar over deze beroepsgrond. In de beslissing c.q. het advies is niet, althans niet afdoende op deze argumenten ingegaan. De begrippen algemene beginselen van behoorlijk bestuur, motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel worden niet eens genoemd in het advies. Slechts over de alternatieve locaties wordt geschreven dat uit de door Van Gelder gegeven toelichting zou blijken dat alternatieve locaties wel zijn overwogen, maar die toelichting is pas achteraf gegeven (tijdens de hoorzitting) en uit geen van de stukken blijkt van een dergelijke (deugdelijke) afweging *voorafgaand* aan de vergunningverlening. Niet wordt ingegaan op (bijvoorbeeld) het feit dat geen overleg heeft plaatsgevonden met de toenmalige gebiedsmakelaar van de gemeente (Remco de Graaff), die bij uitstek hierover had kunnen adviseren. Trillingsmeters zijn pas op 10 september 2019 geplaatst door Van Gelder, ruim na de start van de aanleg van het bouwterrein op 19 augustus 2019 én pas nadat door belanghebbende zelf de kwetsbaarheid van Vogeldorp onder de aandacht is gebracht. Pas in het BLVC-plan van 10 september 2019 worden Vogeldorp en de kwetsbaarheid daarvan voor het eerst genoemd. Uit dit alles blijkt dat niet *op voorhand* d.w.z. tijdig rekening is gehouden met die aspecten. Op die (onjuiste en daarmee onzorgvuldige) volgorde der dingen wordt in de beslissing c.q. het advies niet ingegaan. Te laat en pas na bemoeienis vanuit Vogeldorp

zelf, beseften Van Gelder en de gemeente dat Vogeldorp bijzonder kwetsbaar is. Niet eerder en dus niet op tijd en dus niet zorgvuldig.

7. Het bouwterrein bedreigt de kwetsbare, afwijkende fundering van Vogeldorp. Het bouwverkeer brengt trillingen met zich. De belasting op het maaiveld wordt verhoogd, waardoor de toch al geringe ontwateringsdiepte verder afneemt en de bodemdaling versnelt toeneemt. Dat zijn volgens de in de bezwaar aangehaalde rapporten van TNO, Strackee en Wareco voor (goed behoud van) Vogeldorp zeer ongunstige ontwikkelingen. Het bouwterrein is geplaatst op het Meeuwenplantsoen, op een paar meter afstand van de betonnen funderingsplaten, in een hoek van het dorp waar de wateroverlast het grootst is. Vergelijkbaar met gewicht dat op een waterbed wordt geplaatst, wordt het bovengemiddeld hoge grondwaterpeil door de belasting van het bouwterrein (gedurende anderhalf jaar) omhooggestuwd tot onder en over de betonnen funderingsplaten.

   Beslissing op bezwaar over deze beroepsgrond. In het advies staat dat uit de aangehaalde technische rapporten niet blijkt dat het bouwterrein *zal* leiden tot verzakkingen, zettingen en veranderingen in grondwaterstanden en dat met die rapporten niet is aangetoond dat door het bouwterrein schade *ontstaat*. Daarmee wordt miskend dat aan de hand van die rapporten vooral is betoogd dat het bouwterrein *kan* leiden tot verzakkingen etc. en schade *kan* ontstaan. Dat risico is aannemelijk op grond van die aangehaalde rapporten en dat risico valt niet uit te sluiten. Dat risico wordt in het advies niet afgewogen tegen de bijzondere status van Vogeldorp, terwijl belanghebbende daar veel over naar voren heeft gebracht. De in het advies aangehaalde bouwwerkzaamheden in het verleden aan het Bredero College en het wooncomplex De Albatros zijn niet redengevend in dit verband, terwijl ze Vogeldorp wel lijken te worden tegengeworpen. Miskend wordt dat de werkzaamheden aan het Bredero College (waarvan we nota bene de bijzonderheden niet kennen) plaatsvonden op een grotere afstand van Vogeldorp dan Van Gelders bouwterrein en bovendien in een periode dat men ervan uitging dat Vogeldorp toch gesloopt zou gaan worden. De werkzaamheden aan De Albatros vonden plaats op een nóg veel grotere afstand van Vogeldorp, namelijk aan de andere kant van de rotonde: niet op het Meeuwenplantsoen c.q. in de wijk Vogeldorp zoals Van Gelders bouwterrein. In het advies (en de door de vergunninghouder ingebrachte stukken) is verder te veel de nadruk gelegd op trillings- en zakkingsgevaar. De geringe afwateringsdiepte, het hoge grondwaterpeil en (versnelde) bodemdaling zijn evenzeer een (groot) probleem, terwijl daartegen door Van Gelder geen maatregelen zijn getroffen (niet eens een nulmeting).

8. De leefbaarheid in Vogeldorp wordt aangetast doordat het bouwterrein het merendeel van het Meeuwenplantsoen beslaat. Dat plantsoen valt binnen de grenzen van Vogeldorp, maakt onderdeel uit van het oorspronkelijke ontwerp van architect Boeyinga (Amsterdamse School) en is een kenmerkend onderdeel van het tuindorpconcept. Volgens De Nijl Architecten is het nota bene een hoofdelement van het dorp, een structuurbepalend element, een ontmoetingsplek. De openbare bankjes op het plantsoen vallen weg in het bouwterrein en kunnen daardoor niet gebruikt worden. Het zicht vanaf de Meeuwenlaan wordt door het bouwterrein beperkt, hetgeen de inbraakgevoeligheid van Vogeldorp verhoogt. Rondom de hoeken van het bouwterrein ontstaan gevaarlijke situaties in verband met (bouw)verkeer op de ventweg.

Beslissing op bezwaar over deze beroepsgrond. Slechts summierlijk komt het leefbaarheidsaspect aan bod in het advies: de adviescommissie zegt te begrijpen dat het geen ideale situatie is voor omwonenden. De aantasting van het (juridisch) beschermde ensemble c.q. rijksbeschermde stadsgezicht, dat het Meeuwenplantsoen vormt samen met de rest van Vogeldorp, wordt nergens in het advies genoemd. De verkeersveiligheid en inbraakgevoeligheid evenmin. Zowel bij de beslissingen in primo als de beslissing op bezwaar heeft aldus geen adequate belangenafweging plaatsgevonden. Terwijl het gaat om een bouwterrein dat voor de duur van (minstens) anderhalf jaar is geplaatst.

9. Het bouwterrein is in strijd met de hierboven weergegeven bestemmingsregels uit het bestemmingsplan Nieuwendam-Zuid II geplaatst (op de plek waar de rode markering is geplaatst). Van Gelders (in de loop van het bezwaar gedane) beroep op vergunningvrij bouwen op grond van artikel 2, lid 20 van Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht kan niet slagen. Het bouwterrein omvat immers meer dan een tijdelijke hulpconstructie en het bevindt zich niet in de onmiddellijke nabijheid van de werkzaamheden in Tuindorp Buiksloot, maar 400 tot 600 meter verderop. Aldus overtreedt Van Gelder artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en pleegt tegelijkertijd een economisch misdrijf zoals genoemd in artikel 1a sub 2 van de Wet op de economische delicten. Ook overtreedt Van Gelder artikel 10 i.c.m. artikel 21 van de Erfgoedverordening Amsterdam.

   Beslissing op bezwaar over deze beroepsgrond. Slechts in de opsomming in het advies van de aangevoerde bezwaren komt dit belangrijke aspect aan bod, maar voor het overige niet. Aldus heeft in bezwaar niet de ex artikel 7:11 Awb verplichte volledige heroverweging plaatsgevonden. Er is niet (volledig en adequaat) getoetst op de rechtmatigheid van het bouwterrein. De in dit kader aangevoerde schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur blijft ook onvermeld in het advies.

10. De ("voor de zekerheid") afgegeven objectvergunning biedt onvoldoende grondslag voor het bouwterrein. De werkingssfeer van een objectvergunning is daarvoor te beperkt. Het bouwterrein valt niet onder 'tijdelijke incidentele werkzaamheden'.[1] Het gaat hier niet

[1] Beleidsregels Objecten in de openbare ruimte, 1 februari 2016, geraadpleegd via internet, artikel 2: "Deze beleidsregels zijn van toepassing op aanvragen om een objectvergunning, zoals bedoeld in APV, artikel 4.3 en op het doen van een melding van plaatsing van een object voor

slechts om een aantal containers, in het kader van een verhuizing of iets soortgelijks. Er wordt groot onderhoud gepleegd dat minstens anderhalf jaar gaat duren. Daarvoor is een "bouw- en opslagterrein" tegenover Vogeldorp geplaatst, zoals Van Gelder het noemt. De strijdigheid daarvan met het bestemmingsplan kan niet bemanteld worden met een (nota bene "voor de zekerheid" afgegeven) objectvergunning.

→ Beslissing op bezwaar over deze beroepsgrond. Op dit argument wordt niet ingegaan in het advies. Sterker: het wordt niet eens genoemd.

11. Bij het verlenen van toestemming voor plaatsing van het bouwterrein heeft de gemeente de algemene beginselen van behoorlijk bestuur geschonden. Er is bij de vergunningverlening niet tijdig rekening gehouden met de belangen van Vogeldorp, de beschermde status ervan en de geldende bestemmingsregels. Overleg met afdeling Monumenten en Archeologie noch de gebiedsmakelaar (Remco de Graaff destijds) heeft plaatsgehad. Het lijkt dat is volstaan met overleg met collega's van de afdeling Groen. Het besluit is (in korte tijd en) niet zorgvuldig voorbereid. Procedurele onzorgvuldig- en onrechtmatigheden zijn verder gelegen in het niet (tijdig) verstrekken van *alle* op de zaak betrekking hebbende stukken en het bewilligen in substantiële aanpassingen in Van Gelders BLVC-plan nadat de WIOR-vergunning was aangevraagd en verleend.

→ Beslissing op bezwaar over deze beroepsgrond. Niet, althans niet voldoende duidelijk, wordt ingegaan op de genoemde onzorgvuldigheden – laat staan de procedurele onzorgvuldigheden. Nogmaals: de term algemene beginselen van behoorlijk bestuur wordt niet eens genoemd in het advies.

12. Uit voorzorg en gelet op de bijzondere kwetsbaarheid én zeldzaamheid van Vogeldorp had de gemeente niet mogen instemmen met het plaatsen van het bouwterrein in Vogeldorp. De gemeente zelf overwoog, toen het in 2000 Vogeldorp als gemeentelijk monument aanwees, dat Vogeldorp en (zusterdorp) Disteldorp "*weinig tot niets kunnen verdragen zonder dat hun karakteristieken en waarden geweld wordt aangedaan*". In het advies dat leidde tot de monumentenstatus is overwogen dat Vogeldorp het "*hoogste niveau van bescherming*" verdient. De daaruit voortvloeiende in acht te nemen voorzorg, maakt dat omkering van de bewijslast op zijn plaats is: niet Vogeldorp moet aantonen dat (mogelijk) schade zal ontstaan door het bouwterrein, maar Van Gelder moet in eerste instantie het tegendeel bewijzen.

→ Beslissing op bezwaar over deze beroepsgrond. Nergens in het advies komen de aangehaalde citaten terug, noch de strekking en consequentie(s) daarvan. Nergens in het advies worden de bezwaargronden tegen die aanbevelingen (behoorlijk en kennelijk) afgewogen. Die zijn echter essentieel: ze nopen tot een bovengemiddelde zorgvuldigheid. Vogeldorp is een *oldtimer* onder de wooncomplexen, een *grande dame*. De bestuurlijke afwegingen bij de beslissingen in primo (en op bezwaar) moeten daartegen worden afgewogen, de specifieke omstandigheden van het Vogeldorpse geval meewegen. Meewegen dat Vogeldorp het *hoogste* niveau van bescherming verdient en *weinig tot niets* kan verdragen. Dat is niet gebeurd bij de beslissingen in primo en evenmin bij de beslissing op bezwaar.

---

zover de objecten noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van tijdelijke incidentele werkzaamheden."

Samenvattend ten gronde

Van Gelder noch de gemeente heeft zich tijdig gerealiseerd dat het Meeuwenplantsoen onderdeel is van Vogeldorp, dat Vogeldorp bijzonder kwetsbaar is en dat er een bijzonder streng bestemmingsplan geldt waar het Meeuwenplantsoen binnen valt. Alternatieve locaties zijn niet *op voorhand* (afdoende) onderzocht, laat staan afgewogen tegen die bijzonderheden. Achteraf probeert men met een "voor de zekerheid" afgegeven objectvergunning en een beroep op vergunningvrij bouwen die onrechtmatigheid en onzorgvuldigheid te bemantelen.

Samenvattend ten aanzien van de beslissing op bezwaar

In het advies en de daarop gebaseerde beslissing wordt op veel van de door belanghebbende aangevoerde argumenten niet (volledig) ingegaan. Daardoor heeft geen (kennelijke) volledige heroverweging plaatsgevonden in bezwaar en is de beslissing niet deugdelijk gemotiveerd.

Conclusie

Ten onrechte zijn de bezwaren door de gemeente ongegrond verklaard.

Potentiële precedentwerking

Als uw rechtbank zou instemmen met de beslissing op bezwaar leidt dat (in de visie van belanghebbende) tot een uitholling van de extra strenge regels die gelden voor een rijksbeschermd stadsgezicht. Meer precies een oprekking van de begrippen 'tijdelijke hulpconstructie' en 'onmiddellijke nabijheid' c.q. de uitzondering van artikel 2, lid 20 van Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht. Alsook een oprekking van de werkingssfeer van een objectvergunning, meer precies van het begrip 'tijdelijke incidentele werkzaamheden'.

Men kan dan zonder omgevingsvergunning, en *eventueel* want slechts met een "voor de zekerheid" afgegeven objectvergunning, een omvangrijk bouw- en opslagterrein plaatsen voor anderhalf jaar in strijd met een bestemmingsplan in een rijksbeschermd stadsgezicht. De waarborgen van een omgevingsvergunning worden zodoende omzeild en tevens een economisch delict toegedekt.

Dat zal uitstralen naar andere gevallen maar ook naar de toekomst van Vogeldorp in het bijzonder, als de bouwwerkzaamheden in het naastgelegen Hamerkwartier van start gaan; het Meeuwenplantsoen zal continue (letterlijk) onder druk komen te staan.

Twee losse opmerkingen

- Nog altijd heeft stadsdeel Noord niet voldaan aan belanghebbendes (in haar bezwaarschriften kenbaar gemaakte) verzoeken op grond van artikel 3:48, lid 2 Awb een (nadere) (deugdelijke) motivering te geven op de bestreden WIOR-vergunning en de bestreden objectvergunning.

- Onvermeld is gebleven in het advies dat belanghebbende zeker interesse had en heeft in de meetgegevens, maar dat zij die graag op voorhand ontvangt. Onvermeld is gebleven in het advies dat Van Gelder tijdens de hoorzitting heeft gezegd de meetgegevens niet vooraf te willen verstrekken, omdat die gegevens moeilijk te begrijpen zouden zijn en dat Van Gelder belanghebbende ervan verdenkt dat zij met die gegevens "aan de haal" zal gaan en/of die gegevens onjuist zal interpreteren.

Getuige

Tegen de achtergrond van het recht op een eerlijk proces (artikel 6, lid 1 Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens), in het kader van rechtsbescherming en het vinden van de materiele waarheid, verzoekt belanghebbende uw rechtbank gebruik te maken van uw bevoegdheid ex artikel 8:60 Awb en de volgende getuige op te roepen:[2]

voormalig gebiedsmakelaar bij stadsdeel Noord (thans nog werkzaam voor de gemeente in een ander stadsdeel). kan toelichten hoe hij gepasseerd is door zijn eigen collega's bij het aanwijzen van de locatie voor Van Gelders bouwterrein, terwijl hij – als gebiedsmakelaar – bij uitstek geraadpleegd had kunnen (en moeten) worden bij de locatiebepaling. Ook kan hij de procedurele onregelmatigheden bij de aanvraag van de WIOR-vergunning (in het bijzonder de tussentijdse aanpassing van het BLVC-plan) toelichten. Zijn getuigenis kan dus bijdragen aan een goede beoordeling van de zaak, in het bijzonder ten aanzien van de (on)zorgvuldigheid rondom de besluitvorming.

Verzoek

Gelet op al het voorgaande verzoekt de dorpsraad Vogeldorp u:

- dit beroep gegrond te verklaren;
- het bestreden besluit te vernietigen;
- te bepalen dat het bouwterrein binnen een redelijke termijn op straffe van een dwangsom wordt verplaatst;
- de gemeente te veroordelen in de kosten van dit beroep, en
- (zoals reeds verzocht in het beroepschrift d.d. 4 januari jl.) op grond van artikel 8:55c Awb de dwangsom vast te stellen die het bestuursorgaan verschuldigd is wegens het niet tijdig beslissen.

Met vriendelijke groet,

bestuur dorpsraad Vogeldorp

[2] R.E. Wannink & R.J. Boogers, 'Getuigenverhoor in het bestuursprocesrecht', *PB* 2016/64.